Nr. 46. Warszawa, dnia 29 Września 1919 r. Rok II.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Cena numeru pojedyńczego 1 mk. Z zaboru austrjackiego i z terenów b. okupacji austrjackiej można wpłacać za numer „Dziennika Urzędowego M. S. W.“ 1 kor. 75 h. „Dziennik Urzędowy“ przyjmuje ogłoszenia instytucji społecznych i użyteczności publicznej, od osób zaś prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i powyższych instytucji. Cena za wiersz drobnego pisma jednoszpaltowego 1 mk.

Redakcja i Administracja: Nowy-Świat Nr. 69, telefon redakcji 64-13, administracji—118-81.

I.

669.

USTAWA

z dnia 31 lipca 1919 r. w sprawie wydawania Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1.

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej będą ogłaszane:

1) ustawy Sejmowe,

2) ratyfikowane przez Sejm umowy międzynarodowe,

3) powszechne obowiązujące rozporządzenia Rządu, wydane na podstawie istniejących ustaw,

4) oświadczenia rządowe, które w myśl obowiązujących przepisów w Dzienniku Ustaw umieszczane być winny.

W razie wątpliwości, czy dane rozporządzenie jest powszechnie obowiązujące i czy jako takie ma być umieszczone w Dzienniku Ustaw — rozstrzyga sprawę Rada Ministrów.

Art. 2.

Wszelkie ogłoszenia statutów i zmian statutów tych spółek, które w myśl ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 r. (Dz. Praw № 39, poz. 282) i innych jeszcze postanowień obowiązujących na obszarze b. zaboru rosyjskiego są uskuteczniane w Dzienniku Praw Państwa—mają odbywać się przez umieszczenie ich w gazecie rządowej.

Art. 3.

Ustawy, rozporządzenia i inne akty, w art. 1 wymienione, uważa się jako prawnie ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dniem wyjścia tego numeru Dziennika Ustaw, w którym są umieszczone. Ten dzień ma być wyraźnie w odnośnym dzienniku wymieniony.

Art. 4.

Moc obowiązującą ogłoszonych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej aktów, w art. 1 wymienionych, zaczyna się, o ile w nich inaczej nie postanowiono, po upływie dni 14-tu po dniu ich ogłoszenia.

Art. 5.

Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej wydaje Minister Sprawiedliwości.

Art. 6.

Każdy numer Dziennika Ustaw wysyłany będzie bezpłatnie po jednym egzemplarzu wszystkim sądom, władzom centralnym, państwowym urzędom administracyjnym, a nadto tym innym urzędom państwowym, których spis Rada Ministrów na wniosek odnośnego Ministerstwa zatwierdzi, prócz tego będą otrzymywać bezpłatnie uniwersytety i bibljoteki publiczne na żądanie po 3 egzemplarze, inne zaś wyższe uczelnie po jednym egzemplarzu Dziennika. Dziennik ten prenumerować może każdy urząd komunalny i wszystkie osoby tak fizyczne jak prawne.

Art. 7.

Wysyłka tak miejscowa, jak i zamiejscowa Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jest wolna od opłaty pocztowej. Prenumeratę winien przyjmować każdy urząd pocztowy.

Art. 8.

Rozesłanie urzędowych egzemplarzy Dziennika Ustaw winno nastąpić nie później, niż w ciągu 24 godzin po wydrukowaniu.

Art. 9.

Warunki prenumeraty Dziennika Ustaw ustala Minister Sprawiedliwości.

§ 10.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, z tą chwilą tracą moc obowiązującą art. 21 dekretu 1 go Rady Regencyjnej o tymczasowej organizacji władz naczelnych w Królestwie Polskiem (Dz. Pr. Król. Polsk. № 1), jak również wszystkie inne na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego dotychczas obowiązujące postanowienia, o ile sprzeczne są z treścią niniejszej ustawy.

Termin wejścia w życie niniejszej ustawy na obszarach b. zaboru pruskiego oznaczy uchwała Rady Ministrów.

Art 11.

Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Marszałek Sejmu:
(—) *Trąmpczyński.*

Prezydent Ministrów:
w/z.
(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *Supiński.*

(Dzien. Ustaw Rzplitej Polskiej № 66 z d. 14 sierpnia 2919 r.).

III.

670.

Postanowienie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 września 1919 r. w sprawie organizacji Sekcji Bezpieczeństwa Publicznego i Prasy.

I. Zasady ogólne.

Sekcja Bezpieczeństwa Publicznego i Prasy składa się z czterech wydziałów: 1) wydziału Policji Państwowej, 2) wydziału Bezpieczeństwa Publicznego, 3) wydziału Inspekcyjnego i 4) wydziału Prasy.

Zadaniem Sekcji jest opracowywanie wszelkich kwestji, związanych zasadniczo z utrzymaniem bezpieczeństwa i porządku w całem Państwie, a wchodzących w zakres kompetencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

W tym celu 1) Wydział I Policji Państwowej ma za zadanie opracowywanie wszelkich kwestji, związanych z organizacją i działaniem Policji Państwowej. Dzieli on się na trzy zasadnicze referaty: a) referat ustawodawczo-instrukcyjny i spraw ogólnych, b) referat wyszkolenia i c) referat finansowo-gospodarczy.

a) *Referat ustawodawczo-instrukcyjny* ma za zadanie opracowywanie projektów wszelkich ustaw związanych z organizacją Policji Państwowej, jakoteż opracowywanie na podstawie istniejących ustaw odpowiednich przepisów wykonawczych, rozporządzeń, instrukcji, okólników i t. p.

Referat ten udziela również opinji i wyjaśnień o działalności Policji w sprawach, z któremi Główna Komenda zwróci się do Ministerstwa.

W okresie przejściowym ponadto, dopóki na całym obszarze Państwa Polskiego niema jeszcze jednolitej organizacji służby bezpieczeństwa, funkcje zaś jej pełnią różnorodne organy (straż kolejowa, rzeczna, skarbowa, graniczna i t. p.) do zadań referatu pierwszego należy również po-

dejmowanie inicjatywy i przeprowadzenie wspólnie z Główną Komendą Policji dzieła całkowitego ujednostajnienia całej organizacji i służby bezpieczeństwa. Wobec tego zaś, iż w Galicji, ziemiach Wschodnich i zaborze pruskim obecna organizacja służby bezpieczeństwa oparta jest na innych zasadach, niż to przewiduje ustawa o straży bezpieczeństwa, dalszym zadaniem tego referatu będzie przeprowadzenie wspólnie z Główną Komendą dzieła ujednostajnienia służby bezpieczeństwa na całym terenie Państwa Polskiego.

b) *Referat Wyszkolenia*—ma za zadanie opracowywanie wszelkich kwestji, związanych ze szkolnictwem policji. Bada on więc i przedstawia do zatwierdzenia Ministra Spraw Wewnętrznych ze swojemi uwagami przedłożone przez Naczelnego Inspektora Wyszkolenia przy Głównej Komendzie projekty organizacji szkół policji, lub też samodzielnie je opracowuje w porozumieniu z Naczelnym Inspektorem Wyszkolenia.

To samo odnosi się również i do programów wykładów w szkołach. Referat ten bada również kwestje postawienia szkolnictwa policyjnego w państwach, przodujących swoją kulturą i przedstawia odnośne wnioski co do koniecznych reform i inowacji w dziele naszego szkolnictwa Policji Państwowej.

Ponadto ma na względzie przygotowanie lub dostarczenie odpowiednich podręczników szkolnych.

c) *Referat Finansowo-Gospodarczy* ma za zadanie zbadanie i ostateczne ustalenie preliminarza budżetowego Policji, na zasadzie materjałów, przedstawionych przez Główną Komendę. Pozatem referat ten bada oraz opracowuje wnioski o kwestjach finansowo-gospodarczych, przedstawionych przez Główną Komendę Policji do zaopinjowania Sekcji lub też zatwierdzenia przez Ministra.

Przez wydział pierwszy ponadto przechodzą w zasadzie wszelkie sprawy, przedstawione Ministrowi Spraw Wewnętrznych przez Główną Komendę Straży (sprawy nominacji, dyscyplinarne i t. p.).

d) *Kancelarja*—kancelarja prowadzi dziennik papierów wchodzących i wychodzących.

W dalszym ciągu kancelarja jest i organem wykonawczym wydziału, zakłada akta, oraz prowadzi archiwum.

II. Wydział Bezpieczeństwa Publicznego.

Zadania Wydziału drugiego idą w dwóch kierunkach:

1) zbieranie wszelkich danych, dotyczących stanu bezpieczeństwa i ładu w całym Państwie, oraz poszczególnych jego okręgach i opracowywanie na podstawie tych danych raportów sytuacyjnych, oraz 2) podejmowanie na podstawie otrzymanych informacji inicjatywy w kwestji zapewnienia nadal bezpieczeństwa i ładu w miejscowościach zagrożonych, oraz projektowanie w tym celu zarządzeń.

W tym celu: 1) wydział winien a) opracować kwestję z jakich źródeł i w jaki sposób ma otrzymać konieczne dane informacyjne o stanie bezpieczeństwa i informujące organy odpowiednio poinstruować, b) otrzymane informacje zbierać stosownie do okręgów administracyjnych i na zasadzie posiadanych informacji opracowywać raporty sytuacyjne:

2) w miarę pogarszania się stanu bezpieczeństwa w pewnych okręgach lub zagrożenia go na przyszłość wydział winien dawać inicjatywę zaradczą przez projekty: a) wzmocnienia Policji w danym okręgu w razie konieczności usilniejszej walki z przestępczością, b) wejścia w kontakt z innemi Ministerstwami, jeśli grożą rozruchy na tle braków, którym zaradzić winno inne Ministerstwo (np. w razie złej aprowizacji—z Ministerstwem Aprowizacji, wielkiego skupienia bezrobotnych — Ministerstwem Pracy oraz Handlu i Przemysłu i t. p.), c) w wypadkach ostatecznych wezwanie pomocy wojska.

Ponadto poszczególni urzędnicy wydziału drugiego powinni specjalnie badać i opracowywać poszczególne zagadnienia socjalne, mogące mieć specjalne znaczenie dla utrzymania ładu i bezpieczeństwa publicznego (jak np. sprawę strajków).

Kancelarja.

III Wydział Inspekcyjny—ma za zadanie odbywać z ramienia Ministra Spraw Wewnętrznych inspekcje sprawności działania organów Policji, dostarczania materjałów z Inspekcji do orjentacji w pracach wydziału pierwszego, badanie wszelkich skarg, skierowanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na działalność organów Policji (czy to bezpośrednio, czy też przez wejście w kontakt przez Główną Komendę z okręgami Policji Państwowej), przygotowywanie materjałów do odpowiedzi w wypadku interpelowania Ministra Spraw Wewnętrznych w Sejmie w sprawie działania organów Policji, skargi na decyzje władz administracyjnych w zakresie utrzymania bezpieczeństwa, inspekcja spraw związanych z bezpieczeństwem publicznem.

Kancelarja.

IV Wydział Prasowy przy Min. Spraw Wewnętrznych pełni obowiązki urzędu do spraw prasowych, co konsekwentnie wypływa z dekretów o tymczasowych przepisach prasowych, zakładach drukarskich, składach druków i widowiskach, oraz przepisów wykonawczych do powyższych dekretów.

Wydział prasowy dzieli się na następujące referaty:

a) *Referat organizacyjny.* Do zadań tego referatu należy podejmowanie inicjatywy i przeprowadzenie dzieła całkowitego ujednostajnienia prawa prasowego, autorskiego i o widowiskach. Ponadto referat ten ma za zadanie organizowanie dozoru państwowego nad prasą, rozpatrywanie zażaleń, które wpływają do Ministerstwa, redagowanie rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych, okólników, wyjaśnień i t. p., oraz prowadzenie polityki koncesyjnej przy udzielaniu nowych pozwoleń na zakłady widowiskowe.

b) *Referat Przeglądów Prasowych* informuje Ministra, urzędy Ministerstwa oraz inne agendy rządowe o stanie polityki wewnętrznej na podstawie druków.

Referat ten sprawdza również ważniejsze wiadomości, ujawnione w prasie i w razie niezgodności z prawdą przesyła urzędowe sprostowanie, względnie zapoczątkowuje akcję sądową. Pozatem tu się skupia naczelny dozór państwowy nad prasą.

c) *Referat Informacyjny.* Kontakt z prasą i komunikaty Ministerstwa.

d) *Referat Wycinkowy.* Ewidencja czasopism, naczelny dozór nad podziałem obowiązkowych egzemplarzy, przesyłanie do poszczególnych urzędów Ministerstwa wycinków, dotyczących danego urzędu (zwłaszcza w dziedzinie skarg i zarzutów), prace wycinkowe, zestawianie materjałów prasowych, oraz archiwum wycinków.

e) *Referat Naukowo-Prasowy* prowadzi kartogramy prasowe, narodowościowe, partyjne, biografje działaczy społeczno-politycznych, kroniki społeczno-polityczne, roczniki prasowe i t. d. Ponadto w tym referacie prowadzone są prace natury bibljograficznej.

f) *Referat Teatralny.* Naczelna cenzura utworów teatralnych dla całego Państwa Polskiego (przepisy wykonawcze do dekretu o widowiskach).

g) *Referat Kinematograficzny.* Cenzura film kinematograficznych dla całego Państwa Polskiego.

Kancelarja Wydziału.

Warszawa, dnia 11/IX 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:
S. Wojciechowski.

671.

Przepisy o organizacji Komendy Głównej Policji Państwowej, wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych na podstawie art. 9 ustawy o Policji Państwowej z dnia 24 lipca 1919 roku.

1. Na czele Policji w Państwie stoi Główny Komendant Policji, zależny od Ministra Spraw Wewnętrznych.

2. Do zadań Gł. Komendanta Policji należy zwierzchni nadzór nad wykonywaniem czynności służbowych wszystkich funkcjonarjuszów Policji, oraz czynności wykonawcze w zakresie organizacji, administracji, zaopatrzenia, uzupełnienia i wyszkolenia Policji w Państwie.

3. Głównemu Komendantowi przysługuje prawo wydawania przepisów, rozkazów, okólników i regulaminów służbowych w zakresie powierzonych mu obowiązków, na zasadzie rozporządzeń Ministra Spraw Wewnętrznych, oraz prawo ustalania sposobu i wzorów biurowości we wszystkich urzędach Policji Państwowej.

4. Dla wypełnienia zadań Gł. Komendantowi podporządkowany jest urząd pod nazwą: Komenda Główna Policji Państwowej.

5. W skład Komendy Głównej wchodzą: Główny Komendant, Zastępca Gł. Komendanta, kierownicy wydziałów, inspektorzy, urzędnicy do szczególnych zleceń oraz wydziały z odpowiednim personelem i redakcja gazety Policji Państwowej.

6. Gł. Komendant jest zwierzchnikiem wszystkich funkcjonarjuszów Policji Państwowej.

7. Gł. Komendantowi przysługuje prawo kierownictwa i nadzoru nad czynnościami Policji w zakresie powierzonych mu obowiązków.

8. Gł. Komendant przedstawia Ministrowi Spraw Wewnętrznych sprawy do decyzji w wypadkach przewidzianych przez prawo i obowiązujące przepisy.

9. Zastępca Głównego Komendanta spełnia obowiązki poruczone przez Gł. Komendanta, ma prawo wglądu we wszystkie sprawy oraz ma najbliższy i bezpośredni nadzór i prawo samoistnej decyzji we wszystkich sprawach wyszkolenia i rejestracji karnej.

10. W razie nieobecności Gł. Komendanta Zastępca Gł. Komendanta załatwia wszelkie sprawy, wstrzymując się jednak od decyzji w sprawach: 1) mianowania i zwalniania funkcjonarjuszów policji, 2) w sprawach zmiany rozporządzeń już wydanych przez Gł. Komendanta i 3) we wszystkich tych sprawach, jakie są zastrzeżone przez Gł. Komendanta do jego decyzji. Sprawy terminowe, wymienione pod pozycją 1, 2 i 3 załatwia pod osobistą odpowiedzialnością.

11. Kierownicy Wydziałów jako bezpośredni pomocnicy Gł. komendanta sprawują kierownictwo i nadzór nad sprawami, wchodzącemi w zakres czynności Gł. Komendy.

12. Inspektorzy, jako urzędnicy do spraw szczególnej wagi w zakresie czynności Policji, pełnią z ramienia i w imieniu Gł. Komendanta służbę nadzorczą nad urzędami i funkcjonarjuszami Policji.

13. Urzędnicy do szczególnych zleceń pełnią obowiązki włożone na nich przez Gł. Komendanta, w szczególności zaś prowadzą poufną i osobistą korespondencję i z ramienia Gł. Komendanta załatwiają sprawy osobiste interesantów.

14. Wydziały komendy Głównej są następujące:

Wydział I — Administracyjny

do zakresu działania wchodzą sprawy organizacji, administracji i uzupełnień policji.

Wydział II — Gospodarczy

ma za zadanie zaopatrzenie i uzbrojenie policji, sprawy budżetowe i finansowe oraz nadzór nad wykonywaniem budżetu.

Wydział III — Wyszkolenia

ma za zadanie wyszkolenie całkowite wyższych i niższych funkcjonarjuszów policji oraz inspekcję szkolnictwa z ramienia Gł. Komendanta.

Wydział IV — Rejestracyjno-Karny ma za zadanie rejestrację i rozpoznawanie przestępców, rejestrację przestępstw, współdziałanie w wykryciu przestępców, oraz z ramienia Gł. Komendanta inspekcję urzędów śledczych.

15. Redakcja gazety policji państwowej ma za zadanie wydawanie gazety urzędowej policji państwowej.

16. Wydział I Administracyjny: a) ustala administrację wewnętrzną wszystkich urzędów policji i określa wzajemny stosunek urzędów i funkcjonarjuszów policji, b) reguluje stosunek urzędów policyjnych do innych urzędów państwowych i samorządowych na mocy obowiązujących przepisów Ministra Spraw Wewnętrznych, c) określa zadania i obowiązki policji w zakresie służby bezpieczeństwa publicznego, administracji państwowej na mocy obowiązujących przepisów Ministra Spraw Wewnętrznych, d) załatwia sprawy osobowe i stawia wnioski dyscyplinarne, e) reguluje prawa funkcjonarjuszów policji na mocy obowiązujących przepisów, względnie przedstawia wnioski w sprawach uprawnień osobistych funkcjonarjuszów policji do decyzji, f) załatwia sprawy prawno-cywilne z instytucjami i osobami prywatnemi.

17. Wydział I Administracyjny dzieli się na cztery działy: A) Dział korespondencyjny, B) Dział administracji, C) Dział osobowy, D) Dział zamówień.

18. Do zakresu czynności działu A) korespondencyjnego należy ogólna korespondencja i czynności kancelaryjne Wydziału I.

W skład Działu A) wchodzi:
1. Referat spraw nieobjętych innymi działami.
2. Kancelarja.
3. Dziennik Główny.
4. Archiwum.

19. Do zakresu czynności Działu administracyjnego B) należą sprawy objęte § 16—a, b, c, niniejszych przepisów.

W skład Działu B) wchodzi:
1. Referat administracji wewnętrznej.
2. Referat administracji państwowej (stanowi łącznik z Sekcją Bezpieczeństwa Publicznego).

20. Do zakresu czynności Działu C) osobowego należą sprawy objęte § 16—d) niniejszych przepisów.

W skład Działu C) wchodzi:
1. Referat dyscyplinarny.
2. Referat ruchu służbowego.
3. Rejestracja osobowa.

21. Do zakresu czynności Działu D) zamówień należą sprawy objęte § 16 — e), f) niniejszych przepisów.

22. Wydział II Gospodarczy: a) ustala sposób administracji gospodarczej i rachunkowości we wszystkich urzędach policji państwowej, b) zbiera materjały do budżetu i zestawia budżet na zasadzie materjałów rachunkowych i planu organizacji policji, c) roztacza nadzór nad prawidłowem wykonaniem budżetu, d) zaopatruje urzędy oraz funkcjonarjuszów policji państwowej w umundurowanie, broń, oraz inne środki, e) prowadzi administrację gospodarczą i rachunkowość Komendy Głównej Policji.

23. Wydział II Gospodarczy dzieli się na 5 działów: A) Dział ogólny, B) Dział techniczny, C) Intendenturę, D) Buchalterję i E) Kasę.

24. Do zakresu czynności Działu A) ogólnego należą sprawy organizacji gospodarczej, zaopatrzenia funkcjonarjuszów policji oraz ogólna korespondencja.

W skład działu A) wchodzi:
1. Referat administracji gospodarczej.
2. Referat gospodarczy Komendy Głównej Policji,
3. Kancelarja.

25. Do Działu B) technicznego należą sprawy broni i amunicji policji oraz ogólny nadzór techniczny nad robotami i środkami technicznymi.

W skład Działu B) wchodzi:
1. Referat uzbrojenia.
2. Referat dozoru technicznego.

26. Intendentura ma za zadanie magazynowanie i wydawanie przedmiotów i materjałów na użytek policji w zakresie jej potrzeb i uprawnień.

W skład Działu C) wchodzi:
1. Magazyn,
2. Rachuba.

27. Buchalterja prowadzi rachunkowość Komendy Głównej Policji, ma nadzór nad wykonaniem budżetu, zbiera materjały do budżetu i zestawia zamierzenia budżetowe.

28. Kasa Główna prowadzi kasę Komendy Głównej Policji.

29. Wydział III Wyszkolenia: a) organizuje szkołę policyjną przy Komendzie Głównej, b) prowadzi kontrolę szkolnictwa policyjnego w Okręgach policyjnych, c) przedstawia do zatwierdzenia dzieła fachowe, podręczniki, regulaminy szkolne i programy dla wszystkich szkół policyjnych, d) zestawia wyniki nauczania, przedstawia sprawozdania ze stanu szkolnictwa policyjnego.

30. Wydział III Wyszkolenia dzieli się na trzy działy: A) Dział korespondencyjny, B) Dział szkolny, C) Dział gospodarczy. W skład Wydziału III Wyszkolenia wchodzi Szkoła przy Komendzie Głównej Policji Państwowej.

31. Do zakresu czynności Działu A) korespondencyjnego należą sprawy ogólne, nieobjęte innymi działami, kancelarja, dziennik, ekspedycja i archiwum.

W skład Działu A) wchodzi:
1. Referat do spraw ogólnych,
2. Kancelarja.

32. Dział B) szkolny ma za zadanie wprowadzenie w życie przepisów i instrukcji Ministra Spraw Wewnętrznych w dziedzinie szkolnictwa, nadzór nad sposobem nauczania, wnioskowanie co do sposobu nauczania oraz zestawienie wyników nauczania.

W skład Działu B. wchodzi:
1. Referat instrukcyjny,
2. Referat statystyczny.

33. Dział C) gospodarczy ma za zadanie prowadzenie administracji gospodarczej i rachunkowości szkoły przy Komendzie Głównej.

W skład Działu C) wchodzą:

1. Zarząd gospodarczy szkoły przy Komendzie Głównej.
2. Magazyn.

34. Wydział IV Rejestracyjno-Karny: a) rejestruje i klasyfikuje karty daktyloskopijne, fotografje i rękopisy przestępców, b) prowadzi rejestry karne sądów cywilnych i wojskowych oraz rejestr osób poszukiwanych przez władze sądowe, wojskowe i administracyjne, c) prowadzi kartotekę kryminalną według czynu, osoby, miejsca i czasu, d) prowadzi bibljotekę i muzeum kryminalne oraz ewidencję wyciągów z pism krajowych i zagranicznych, dotyczących spraw przestępczości, e) współdziała w wykryciu przestępców przy pomocy fotografji, daktyloskopji, badań chemicznych i fizycznych i t. d., wydaje gazetę policyjną, gazetę śledczą i rozsyła listy gończe.

35. Wydział Rejestracyjno—Karny dzieli się na sześć działów: A) inwigilacyjno-informacyjny, B) rozpoznawczy, C) rejestracyjny, D) instrukcyjny E) hodowli i tresury psów policyjnych, F) Drukarnia i administracja.

36. Do Działu A) inwigilacyjno-informacyjnego należy ogólna korespondencja i czynności kancelaryjne Wydziału IV, inwigilacja, wydawnictwo gazety policyjnej i gazety śledczej; oraz rachunkowość wydziału IV.

W skład Działu A) wchodzi:
1. Kancelarja,
2. Referat rachunkowy,
3. Referat inwigilacyjny.

37. Do Działu B) rozpoznawczego należy rejestracja fotograficzna i daktyloskopijna oraz ekspertyza dowodów rzeczowych.

W skład Działu B) wchodzi:
1. Daktyloskopja,
2. Dział fotografji,
3. Chemiczno-fizyczne laboratorjum.

38. Dział C) rejestracyjny prowadzi rejestr przestępców, kartotekę spełnionych przestępstw, kartotekę osób poszukiwanych, zbiór rękopisów oraz klasyfikację kart daktyloskopijnych i album przestępców.

39. Dział D) instrukcyjny prowadzi ewidencję wyciągów z pism krajowych i zagranicznych, dotyczących spraw przestępczości na zasadzie doświadczeń teoretycznych i praktycznych, daje ogólne wskazówki urzędom śledczym, zbiera dane do statystyki kryminalnej, prowadzi kurs praktyczny dla funkcjonarjuszów policji śledczej, muzeum kryminalne i bibljotekę.

W skład Działu D) wchodzi:
1. Referat instrukcyjny,
2. Bibljoteka i muzeum kryminalne.

40. Dział E) hodowli i tresury psów policyjnych ma za zadanie hodowlę psów policyjnych i ich tresowanie, wyszkolenie przewodników, psów, oraz nadzór nad stanem i wytresowaniem psów policji Państwowej.

41. Dział VI F) Drukarnia i administracja ogólna—ma za zadanie drukowanie listów gończych, gazety śledczej, gazety Policji Państwowej, okólników i rozporządzeń Komendy Głównej oraz druków dla Policji Państwowej.

W skład Działu F) wchodzi:
1. Administracja Drukarni,
2. Drukarnia.

Minister Spraw Wewnętrznych:
S. Wojciechowski.

672.

Przepisy dyscyplinarne dla Policji Państwowej, wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych na podstawie art. 21 ustawy o Policji Państwowej z dnia 16 września 1919 roku.

ROZDZIAŁ I.
Przepisy ogólne.

Art. 1.

Funkcjonarjusz Policji za wykroczenie służbowe, nieobjęte kodeksem karnym, podlega karom dyscyplinarnym w myśl przepisów, podanych w rozdziale III.

W razie spełnienia przestępstwa, przewidzianego w kodeksie karnym lub w ustawach specjalnych, przeprowadzone będzie dochodzenie dyscyplinarne w myśl przepisów zawartych w rozdziale V.

Art. 2.

Władzy dyscyplinarnej podlegają wszyscy funkcjonarjusze Policji Państwowej.

UWAGA: Władzy dyscyplinarnej podlegają również osoby, przyjęte do Policji na służbę próbną.

ROZDZIAŁ II.
Wykroczenia służbowe.

Art. 3.

Do wykroczeń służbowych, podlegających karom dyscyplinarnym, należą czyny sprzeczne: a) z obowiązkami i zadaniami służbowemi, b) z porządkiem służby i sposobem zachowania się na służbie, c) z zachowaniem i postępowaniem poza służbą, nie licującym z godnością funkcjonarjusza Policji, w szczególności:

1) Niewykonanie zlecenia służbowego swej zwierzchności, niedbalstwo lub jawne lekceważenie przy wykonywaniu obowiązków służbowych, danie kłamliwej odpowiedzi na zapytanie przełożonego w sprawach służbowych,

2) samowolny wyjazd z miejsca urzędowania bez pozwolenia swej zwierzchności, przedłużenie samowolne bez usprawiedliwionej przyczyny urlopu,

3) zejście z posterunku, opóźnienie lub niestawienie się na takowy, stawienie się na posterunek i służbę wogóle w stanie nietrzeźwym, palenie, jedzenie, siedzenie lub spanie na posterunku.

4) niewłaściwe zachowanie się i postępowanie, w szczególności:

używanie wyrazów obraźliwych, pogróżek, wywoływanie sprzeczek, kłótni, bijatyki, uchylanie się od okazania legitymacji służbowej na żądanie poszkodowanego, obraza przełożonego lub starszego rangą, lekceważenie swych zwierzchników, jako to: nieoddawanie należytych honorów (salutowanie), harde odpowiedzi, pożyczanie pieniędzy, przyjmowanie podarków od podwładnych, używanie podwładnych do posług osobistych, szkodzenie w opinji kolegom przez rozsiewanie lub donoszenie przełożonym niesprawdzonych wieści i t. p.

ROZDZIAŁ III.

Kary dyscyplinarne.

Art. 4.

Do funkcjonarjuszów Policji Państwowej stosowane będą następujące kary dyscyplinarne:

1) nagana:
   a) zwykła—przez przełożonego bez świadków,
   b) formalna, z wniesieniem do rozkazu dziennego,
2) areszt do 7 dni,
3) przeniesienie do niższej kategorji płacy,
4) degradacja,
5) wydalenie:

UWAGI: I — zwykłe zwrócenie uwagi, lub upomnienie służbowe (monit) nie jest karą dyscyplinarną.
II — kary aresztu nie mogą być krótsze, niż 24 godzin.

Art. 5.

Przy wymierzaniu kary za wykroczenia służbowe będzie brane pod uwagę: poczucie honoru obwinionego, jego indywidualność, dotychczasowe prowadzenie się, uprzednia karalność dyscyplinarna oraz stopień, w jakim przez czyn ten były narażone interesa służbowe.

Art. 6.

Dochodzenie dyscyplinarne za wykroczenia służbowe nie może być wszczęte po upływie 6 miesięcy od czasu ich spełnienia.

ROZDZIAŁ IV.

Organy władzy dyscyplinarnej i ich kompetencja.

Art. 7.

Władzę dyscyplinarną sprawują:

1. Minister Spraw Wewnętrznych.
2. Komendant Główny.
3. Komendant Okręgowy.
4. Naczelnik Urzędu Śledczego.
5. Komendant Powiatowy.
6. Komendant Szkoły.
7. Komisarz Miejski.
8. Komisarz Policji Śledczej.
9. Komendant rezerwy okręgowej.
10. Komendant Kompanji Szkolnej.

Art. 8.

W zależności od stopnia i rodzaju kary, jaka ma być zastosowana, jak również w zależności od kategorji służbowej funkcjonarjusza Policji, podlegającego karze,—poszczególne z wyżej wymienionych organów dyscyplinarnych posiadają następujący zakres władzy dyscyplinarnej:

1. Komendant kompanji szkolnej, Komendant rezerwy okręgowej, Komisarz Policji Śledczej i Komisarz miejski posiadają władzę dyscyplinarną jedynie w stosunku do niższych funkcjonarjuszów i mają prawo stosować naganę zwykłą i formalną oraz areszt do 3 dni.

2. Komendant Szkoły, Komendant Powiatowy i Naczelnik Urzędu Śledczego:
   a) w stosunku do niższych funkcjonarjuszów — naganę zwykłą i formalną oraz areszt do 5 dni,
   b) w stosunku do wyższych funkcjonarjuszów — naganę zwykłą.

3. Komendant Okręgowy:
   a) w stosunku do niższych fuukcjonarjuszów—wszystkie przewidziane w art. 4 niniejszych przepisów kary,
   b) w stosunku do wyższych funkcjonarjuszów X, IX i VIII kategorji naganę zwykłą i formalną, w stosunku do pozostałych tylko zwykłą.

4. Komendant Główny:
   a) w stosunku do niższych funkcjonarjuszów — wszystkie przewidziane w art. 4 niniejszych przepisów kary,
   b) w stosunku do wyższych funkcjonarjuszów X, IX i VIII kategorji—naganę zwykłą i formalną oraz areszt do 3 dni, w stosunku do pozostałych—tylko naganę zwykłą i formalną.

5. Minister Spraw Wewnętrznych posiada pełnię władzy dyscyplinarnej w stosunku jak do wyższych tak i do niższych funkcjonarjuszów Policji.

Art. 9.

Władza dyscyplinarna wyżej wymienionych organów rozciąga się wyłącznie na podwładnych im funkcjonarjuszów Policji.

Art. 10.

Władzę dyscyplinarną posiadają również ci wyżsi funkcjonarjusze Policji, którzy wraz z odpowiedzialnością za utrzymanie dyscypliny mają powierzoną komendę nad oddzielnym urzędem policyjnym, oddziałem lub szkołą.

Art. 11.

Prawo dyscyplinarnego karania jest przywiązane nie do stopnia (szarży), lecz do służbowego stanowiska i przechodzi automatycznie na zastępcę.

Art. 12.

Kary nagany i aresztu są stosowane przez odpowiednie władze zwierzchnie po przeprowadzeniu dochodzenia.

Orzeczenie kary przeniesienia do niższej kategorji płacy, kary degradacji i wydalenie może

nastąpić jedynie po uprzedniem przeprowadzeniu dochodzenia:

a) w stosunku do niższych funkcjonarjuszów Policji przez Komisję przy Komendancie Okręgowym, składającą się z przewodniczącego, którym jest faktyczny zastępca Komendanta Okręgowego i dwóch przedstawicieli Policji Państwowej, których mianuje z pośród wyższych funkcjonarjuszów Policji Państwowej tego okręgu Komendant Główny na jeden rok.

b) w stosunku do wyższych funkcjonarjuszów przez komisję przy Ministrze Spraw Wewnętrznych, składającą się z Komendanta Głównego, przedstawiciela Sekcji Bezpieczeństwa Publicznego M. S. W. i jednego przedstawiciela Policji, przyczem ci dwaj ostatni mianowani zostają przez Ministra Spraw Wewnętrznych na jeden rok.

Dochodzenie wraz z opinją komisji w formie wniosku zostaje przedstawione właściwym władzom do decyzji, mianowicie: w stosunku do niższych funkcjonarjuszów — Komendantowi Okręgowemu, w stosunku do wyższych — Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 13.

W wypadku orzeczenia przez Komendanta Okręgowego kary degradacji lub wydalenia winien on w ciągu trzech dni od daty orzeczenia—orzeczenie to wraz z całkowitem dochodzeniem i wnioskiem Komisji przesłać do Komendanta Głównego. Komendantowi Głównemu w ciągu miesiąca od daty otrzymania przysługuje prawo zmiany orzeczenia Komendanta Okręgowego.

Art. 14.

Jednocześnie z wszczęciem dochodzenia dyscyplinarnego odpowiednim władzom dyscyplinarnym przysługuje prawo zawieszenia w czynnościach służbowych, podlegających dochodzeniu funkcjonarjuszów Policji.

Art. 15.

Odnośne władze zawieszające winny najpóźniej w ciągu 48 godzin zawiadomić o zawieszeniu, zastosowanem względem niższych funkcjonarjuszów, Komendanta Okręgowego, względem wyższych—Ministra Spraw Wewnętrznych w drodze służbowej.

Art. 16.

Karanym nie przysługuje prawo odwołania się od orzeczenia władzy dyscyplinarnej.

ROZDZIAŁ V.

Dochodzenie dyscyplinarne przy przestępstwach przewidzianych w ustawach karnych.

Art. 17.

W razie spełnienia przez funkcjonarjusza Policji przestępstwa, przewidzianego w kodeksie karnym lub ustawach specjalnych, odnośne władze dyscyplinarne winny niezwłocznie zawiadomić o tem właściwe władze sądowe.

Art. 18.

W wypadkach przewidzianych w art. 17 władze dyscyplinarne niezależnie od dochodzenia sądowego przeprowadzają dochodzenie dyscyplinarne, przyczem w miarę ujawnienia przestępstwa i stosownie do jego ważności mogą jedynie zawiesić poszlakowanego w czynnościach służbowych lub wydalić z Policji Państwowej. Wydalenie winno nastapić trybem przewidzianym w art. 12.

Art. 19.

W wypadku wydalenia, przewidzianego w art. poprzednim a) o ile następnie względem wydalonego zapadnie w sądzie wyrok skazujący — dochodzenie dyscyplinarne uważa się za ukończone, b) o ile następnie wydalony wyrokiem sądowym zostanie uniewinniony lub postępowanie karne przeciwko niemu zostanie umorzone — dochodzenie dyscyplinarne winno być wznowione w celu rehabilitacji i ewentualnej restytucji praw służbowych wydalonego.

Art. 20.

We wszystkich innych wypadkach wszczęte w myśl art. 18 dochodzenie zostaje zawieszone do czasu wydania wyroku lub decyzji przez władze sądowe, poczem wznawia się w celu ustalenia, czy w danym czynie inkryminowanym niema cech wykroczenia służbowego i czy stosownie do tego należy ukarać winnego w drodze dyscyplinarnej.

ROZDZIAŁ VI.

Wykonanie kar dyscyplinarnych i kontrola nad wykonaniem.

Art. 21.

Wykonanie kar dyscyplinarnych winno nastąpić natychmiast po ich orzeczeniu.

Art. 22.

Wszystkie kary dyscyplinarne za wyjątkiem kary nagany zwykłej zostają wciągnięte do formularza służbowego funkcjonarjusza Policji. Ponadto wszystkie kary winny być wciągane do księgi kar, prowadzonej przez właściwą władzę dyscyplinarną.

Art. 23.

Wyżsi przełożeni mają obowiązek troskliwie czuwać, aby kary dyscyplinarne były stosowane przez niższych przełożonych sprawiedliwie, celowo i zgodnie z niniejszemi przepisami, za co są osobiście odpowiedzialni: w tym celu mają dokładnie kontrolować wymiar stosowanych kar, o czem czynią odpowiednią adnotację w księdze kar.

Jeżeli wyżsi przełożeni dostrzegą, że karzący nie był uprawniony do nałożenia kary, lub że kara nałożona przez niższego przełożonego jest niedopuszczalna ze względu na jej rodzaj lub czas trwania, lub nie jest współmierna z winą—mają prawo karę zmienić lub znieść.

Art. 24.

Co miesiąc Komendanci Powiatowi Komendantom Okręgowym, Komendanci zaś Okręgowi Komendantowi Głównemu winni przedstawić wykazy kar, zastosowanych czy to osobiście, czy też przez podwładne im organy dyscyplinarne, pierwsi co do niższych funkcjonarjuszów Policji podległego im powiatu, drudzy co do wyższych funkcjonarjuszów Policji podległego im okręgu.

Art. 25.

Po upływie lat trzech od czasu wykonania kary, w ciągu których sprawowanie funkcjonarjusza Policji było nienaganne, kara uważa się za uchyloną i zostaje wykreślona z formularza służbowego na wniosek bezpośredniej władzy zwierzchniej.

Warszawa, dnia 16/IX — 1919 r.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) *S. Wojciechowski.*

V.

673.

Rozporządzenie Ministra Skarbu w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 28 lipca 1919 r. o przyznaniu funkcjonarjuszom państwowym, nauczycielom publicznych szkół powszechnych i profesorom zakładów teologicznych nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego.

Na zasadzie art. 9 ustawy z dnia 28 lipca 1919 r. o przyznaniu funkcjonarjuszom państwowym, nauczycielom publicznych szkół powszechnych i profesorom zakładów teologicznych nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Osoby uprawnione w myśl powołanej ustawy do poboru nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego mają wypełnić deklarację według załączonego wzoru i przedstawić je powołanej do asygnowania poborów władzy przełożonej.

Art. 2.

Powołana w art. I niniejszego rozporządzenia władza przełożona wyznacza na podstawie przedstawionych jej deklaracji wysokość dodatku dla każdego podległego jej funkcjonarjusza i zarządza wypłatę tego dodatku w sposób przepisany dla wypłaty poborów służbowych.

Art. 3.

Nadzwyczajny dodatek drożyźniany nie przysługuje:

a) osobom wymienionym w art. 5 ustawy z zaznaczeniem, że przez osoby pełniące funkcje na podstawie umów rozumieć należy tylko takie osoby, z któremi zawartą została formalna pisemna dwustronna umowa o najem usług.

b) gońcom, bez względu na to, czy są żonaci, czy nie, tudzież starszym gońcom, jeśli nie są żonaci, lub są bezdzietnymi wdowcami.

Art. 4.

Przy obliczaniu wysokości dodatku uwzględniać należy tylko dzieci pozostające na utrzymaniu osoby uprawnionej do pobierania dodatku.

Dzieci, pozostające na służbie państwowej, choćby nieletnich, nie uwzględnia się przy obliczaniu wysokości dodatku.

Art. 5.

Funkcjonarjuszy, żyjących w separacji z żoną, uważa się pod względem wymiaru dodatku za żonatych, jeśli są prawnie obowiązani do utrzymania żony, w przeciwnym razie traktuje się ich na równi z wdowcami.

Art. 6.

Kobiety zamężne, zajmujące stanowisko uprawniające do poboru dodatku, żyjące we wspólności małżeńskiej lub separowane, traktuje się pod względem obliczania wysokości dodatku narówni z funkcjonarjuszami stanu wolnego.

Wdowy zajmujące powołane wyżej stanowiska traktuje się pod względem wymiaru dodatku narówni z wdowcami.

Art. 7.

Wdowcom, nie zaliczonym do żadnej kategorji płac, względnie rangi, przysługuje dodatek drożyźniany w kwotach oznaczonych w art. 2 lit. d), zależnie od tego, czy są bezdzietni, czy posiadają do 3 lub więcej, jak 3 dzieci.

Art. 8.

W wypadkach art. 2 lit. a), b), c) ustawy rozstrzyga o wysokości dodatku prócz składu rodziny ta wysokość płacy zasadniczej, z ewentualnymi dodatkami za lata służby, jaką funkcjonarjusz był uprawniony pobrać w pierwszym dniu tego miesiąca, za który wyznacza się dodatek.

Zaszłe późniejsze zmiany oceniać należy wedle art. 12 niniejszego rozporządzenia.

Art. 9.

Przy oznaczaniu przynależności do pewnej rangi, względnie kategorji płac (art. 4 ustawy) należy płacę zasadniczą, obliczoną przez potrącenie dotychczasowych dodatków drożyźnianych (w szczególności także dodatku ekonomiczno-wojennego), powiększoną o ewentualne dodatki za lata służby—porównać z płacami zasadniczemi, oznaczonemi w tabeli dołączonej do tymczasowych przepisów służbowych (Dz. Pr. № 6 z 20 czerwca 1918, poz. 13) i wyznaczyć funkcjonarjuszowi dodatek tej kategorji, której odpowiada

wysokość jego zasadniczej płacy z dodatkami za lata służby.

Art. 10.

W wypadkach, w których sama płaca zasadnicza funkcjonarjusza lub łącznie z dodatkami za lata służby nie odpowiada żadnej oznaczonej tabeli płacy zasadniczej, lecz leży w granicach dwu bezpośrednio po sobie następujących płac— należy zaliczyć funkcjonarjusza pod względem wysokości dodatku do bezpośrednio niższej kategorji płacy.

Art. 11.

Przewidziane w art. 6 ustawy wypadki, wykluczające możność pobierania dodatku przez każdego z członków wspólnego gospodarstwa domowego, zachodzą tylko wtedy, gdy albo obaj małżonkowie, albo ojciec, względnie matka, względnie oboje rodzice i jedno lub więcej dzieci są równocześnie funkcjonarjuszami państwowymi, uprawnionymi do poboru dodatku i mają jedno wspólne gospodarstwo domowe.

Przepis art. 6 ustawy nie stosuje się zatem do wypadków, gdy tylko rodzeństwo lub dalsi krewni są funkcjonarjuszami państwowymi i prowadzą jedno wspólne gospodarstwo domowe.

Art. 12.

Zaszłe po przyznaniu dodatku zmiany warunków, uzasadniające wyższy wymiar dodatku, uwzględnia się — o ile zmiany te nie nastąpiły z urzędu (posunięcie do wyższej kategorji płacy, względnie rangi, przyznanie wyższego dodatku za lata służby) — z pierwszym dniem miesiąca, następującego po zawiadomieniu o zaszłej zmianie przez funkcjonarjusza swej bezpośrednio przełożonej władzy.

Określone w powyższym ustępie zmiany, uzasadniające niższy wymiar dodatku, uwzględnia się o ile zmiany te nie nastąpiły z urzędu — z pierwszym dniem miesiąca, następującego po zaszłej zmianie.

Zaszłe z urzędu zmiany warunków, uzasadniające niższy lub wyższy od przyznanego wymiar dodatku, uwzględnia się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po zaszłej zmianie.

Art. 13.

O zmianach warunków, wpływających na niższy od przyznanego wymiar dodatku, winien funkcjonarjusz, pobierający wyższy dodatek, zawiadomić swą bezpośrednio przełożoną władzę do dni 14 po zaszłej zmianie.

Art. 14.

Świadomie nieprawdziwe lub fałszywe zeznania, złożone w deklaracji, jak również zaniechanie zawiadomienia właściwej władzy w przepisanym terminie o zmianach, wpływających na niższy wymiar dodatku, pociąga za sobą kary dyscyplinarne niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności wedle obowiązujących ustaw karnych.

Minister Skarbu:
(—) *Biliński.*

Wzór do art. 1 rozporządzenia wykonawczego:

DEKLARACJA

złożona przez (imię i nazwisko) . . . .
(charakter służbowy) . . . .
(urząd) . . . .
(miejscowość) . . . .
celem wymiaru nadzwyczajnego dodatku drożyźnianego, przyznanego ustawą z dnia 28 lipca 1919 r.

1. Do jakiej kategorii płac, wzgl. rangi, zaliczony(a)?
2. Ile wynosi zasadnicza płaca roczna, dodatki za wysługę lat, a ile dotychczasowe dodatki drożyźniane?
3. Stan rodzinny (wolny, żonaty, wdowiec bezdzietny, zamężna, wdowa bezdzietna):
4. Czy żyje z żoną w separacji i czy obowiązany do utrzymania żony?
5. Ile ma dzieci?
6. Ile dzieci pozostaje na utrzymaniu składającego deklaracje?
7. Czy żona, mąż, ojciec, matka, dzieci są funkcjonarjuszami państwowymi? (w razie twierdzącym podać imię i nazwisko, urząd, miejsce służbowe, charakter służbowy, dokładny adres mieszkania, i daty, objęte pytaniem pod 2).
8. Czy osoby, wymienione pod 7), prowadzą wspólne gospodarstwo domowe ze składającym deklarację?
9. Prawdziwość zawartych w niniejszej deklaracji zeznań poświadczam własnoręcznym podpisem.

. . . . dnia . . . . . 1919 r.

Powyższą deklarację sprawdziłem

. . . . dnia . . . . . 1919 r.

(Podpis bezpośredniego przełożonego).

674.

Rozporządzenie Ministra Aprowizacji i Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 12 sierpnia 1919 r. w sprawie obrotu zbożem siewnem ozimem w roku 1919.

W myśl artykułu 1, 3, 8 i 9 Ustawy z dnia 29-go lipca 1919 roku o obrocie ziemiopłodami w roku gospodarczym 1919/20 wydane zostaje następujące rozporządzenie:

Art. 1.

W celu dania rolnikom możności nabycia celnego zboża siewnego ozimego, zarejestrowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Pań-

stwowych, gospodarstwa nasienne mają prawo sprzedaży bezpośrednio rolnikom zboża, uznanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych za zboże siewne.

Art. 2.

Gospodarstwa nasienne, które sprzedały w drodze legalnej zboże siewne, mają prawo nabycia zboża na potrzeby swego gospodarstwa od producentów lub instytucji do handlu zbożem uprawnionych, za każdorazowem upoważnieniem Szefa Władzy Politycznej pierwszej instancji (powiatowego Komisarza Rządowego lub Starosty).

Art. 3.

Gospodarstwa nasienne, zarejestrowane przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, otrzymują od Ministerstwa Rolnictwa lub jego ekspozytur listy przewozowe (frachty), uprawniające do przewozu zakupionego u nich zboża siewnego kolejami lub drogą wodną.

Listy przewozowe winny zawierać zastrzeżenie, że odbiorca może odebrać zboże siewne jedynie za okazaniem zaświadczenia administracji powiatu, do którego zboże zostało skierowane.

Art. 4.

Szef Władzy Politycznej pierwszej instancji może wydawać zezwolenia na nabycie drobnych ilości zboża na zasiew bezpośrednio u producentów w obrębie swego powiatu.

Art. 5.

Obrót zbożem siewnem ozimem dozwolony jest do dnia 1-go października 1919 roku.

Art. 6.

Do wydania rozporządzenia w sprawie obrotu zbożem siewnem na ziemiach b. zaboru pruskiego upoważniony jest Główny Urząd Żywnościowy przy Naczelnej Radzie Ludowej w Poznaniu.

Art. 7.

W razie, gdy ktokolwiek uzyskawszy zezwolenie na nabycie zboża siewnego, nabyte na zasadzie tego zezwolenia zużyje na inne cele, nie na osiew, podlega, w myśl art. 8 i 9 Ustawy z dnia 29 lipca 1919 o obrocie ziemiopłodami w roku gospodarczym 1919/20, w drodze administracyjnej karze aresztu od dni 14 do miesięcy 6, oraz grzywnie od 100 do 100,000 marek, względnie od 150 do 150,000 koron.

Art. 8.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje od chwili ogłoszenia go w „Monitorze Polskim“.

Warszawa, dn. 12/VIII 1919 r.

Minister Aprowizacji:
(—) *Antoni Minkiewicz.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w/z.
(—) *Z. Chmielewski.*

675.

Tymczasowa Instrukcja o zastosowaniu i zakresie kontroli, wydana przez Najwyższy Izbę Kontroli Państwa na mocy p. 2 art. 12 Dekretu z dnia 7.II 1919 r.

Zasady ogólne.

§ 1.

Dekretem z dnia 7-go lutego 1919 roku (Dziennik Praw № 14 poz. 183) Najwyższa Izba Kontroli Państwa i jej organy powołane są do stałej a wszechstronnej kontroli wykonania *budżetu*, a więc dochodów i wydatków państwowych, prawidłowości i celowości *administrowania majątkiem* Państwa oraz gospodarki niepaństwowych instytucji, zakładów, fundacji i funduszów, tudzież jednostek samorządowych i miast, wskazanych w § następnym.

§ 2.

Zgodnie z art. 11 Dekretu, kontroli podlegają:

1) *wszystkie rachunki władz* cywilnych i wojskowych, urzędów, zakładów i przedsiębiorstw Państwa; wszystkie rachunki, dotyczące majątku Państwa,

2) wszystkie rachunki tych niepaństwowych instytucji, zakładów, fundacji i funduszów, które otrzymują dotacje ze skarbu Państwa, lub też których administracja prowadzoną jest pod gwarancją skarbu Państwa,

3) rachunki wydatków i dochodów, majątków i długów wyższych jednostek samorządowych oraz większych miast, zgodnie z § 2-im regulaminu Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

§ 3.

W celu spełniania zadań powyższych, Dekret z dn. 7-go lutego 1919 roku ustala obowiązek dokonywania przez Najwyższą Izbę i jej organy wszechstronnej kontroli wstępnej, czyli prewencyjnej, następnej, czyli represyjnej i faktycznej.

§ 4.

Kontrola wstępna, stosownie do czasu, dotyczy wszelkiego rodzaju zamierzonych obrotów i operacji przed ich wykonaniem lub w czasie ich wykonania, podczas gdy kontrola następna dotyczy takichże obrotów i operacji po ich dokonaniu.

§ 5.

Tak wstępna, jak i następna kontrola, stosownie do charakteru czynności badawczych, polegają:

1) na kontrolowaniu materjałów dowodowych, bądz dostarczonych do Izb Kontroli, bądź przedstawionych bezpośrednio delegowanym urzędnikom kontroli,

2) na sprawdzaniu czynności wykonawczych władz i urzędów państwowych oraz innych, na miejscu dokonywania tych czynności z punktu widzenia celowości i gospodarczości zarządzeń.

Kontrola wstępna

§ 6.

Zadania kontroli wstępnej, stosownie do § 5, dzielą się na dwa rodzaje: a) kontrolę dokumentalną i b) sprawdzanie czynności na miejscu ich dokonywania.

§ 7.

Kontrola wstępna dokumentalna polega na rozpatrzeniu dowodów, dotyczących obrotów i operacji, oraz związanych z temi operacjami wydatków i wpływów zarówno w przypadkach, przewidzianych budżetem, jak i w przypadkach, budżetem nieprzewidzianych i w budżecie szczegółowo nie wykazanych, tudzież na udzielaniu opinji.

§ 8.

Do podlegających kontroli wstępnej zamierzeń władz państwowych i instytucji, wskazanych w § 2-im należą:

1) wszystkie zamierzenia, wymienione w art. 12A Dekretu, a mianowicie: wszelkiego rodzaju inwestycje prowadzone przez specjalne zorganizowane komisje; dostawy dla wojska, na utrzymanie dróg i mostów, na roboty meljoracyjne i przy uspławnianiu rzek; kupno, sprzedaż lub zamiana nieruchomości, przebudowa lub gruntowne odnowienie budowli;

2) inwestycje, prowadzone przez władze lub urzędy bez współudziału komisji, o ile koszt ich przenosi sumę Mk. 50.000.

3) Dzierżawy i najem, o ile tenuta roczna przenosi 30.000 Mk., lub o ile termin dzierżawy i najmu przekracza okres trzyletni.

4) kupno, sprzedaż lub zamiana ruchomości o ile operacje te przewyższają jednorazowo sumę marek 300.000.

5) wszelkie koncesje inwestycyjne.

Ponadto do zakresu kontroli wstępnej, w myśl tymczasowej ustawy skarbowej, należy *wydawanie decyzji*, dotyczących *wszelkiego* rodzaju przeniesień budżetowych, *dodatkowych kredytów* i *otwarcia nowych kredytów*.

§ 9.

W celu umożliwienia dokonania kontroli wstępnej dokumentalnej powyższych zamierzeń, odnośne władze i urzędy powinny przesyłać Izbie Kontroli przedewszystkiem dowody następujące:

a) co do robót technicznych: projekty, plany i rysunki kosztorysy, wykazy cen jednostkowych, projekty umów wraz z wurunkami technicznemi, oferty i protokóły wszystkich posiedzeń komisji,

b) co do dostaw: wykazy i obliczenia, stwierdzające potrzebę kupna i ilość zamawianych artykułów, ogłoszenia z wyszczególnieniem warunków dostaw, ewentualnie z wezwaniem do składania ofert, oferty, wzory, wszystkie protokóły posiedzeń odnośnych komisji ze szczegółowem uzasadnieniem wyboru oferty, wreszcie projekt umowy,

c) co do kupna i t. p. tranzakcji, dotyczących nieruchomości: stan hipoteczny, przestrzeń, przypuszczalny dochód, jakość i stan danej nieruchomości, plan nieruchomości, warunku kupna lub innych tranzakcji, oświadczenie Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych co do danej tranzakcji, wreszcie opinję Prokuratorji Generalnej, o której mowa w uwadze do niniejszego paragrafu,

d) co do innych zamierzeń inwenstycyjnych, ściśle w art. 12a Dekretu niewymienionych, ale o charakterze pokrewnym z wymienionemi, należy składać dowody, mogące zgodnie z charakterem zamierzenia stwierdzić jego *potrzebę*, *celowość* i *zasadniczość*.

e) co do *przeniesień budżetowych*, *dodatkowych kredytów* oraz otwarcia *nowych* kredytów: stan kredytu, rzeczowe uzasadnienie i podstawy prawne wydatku, powodującego projektowane zmiany w budżecie, uzasadnienie nagłości wniosku, przyczyny nie włączenia odnośnych wydatków do zasadniczego budżetu i prócz tego, co do przeniesień budżetowych szczegółowe wyjaśnienie, z jakich powodów nie wystarczył preliminowany kredyt, oraz wyjaśnienie powodów osiągniętego zaoszczędzenia w pozycji budżetowej, z ktorej kredyt ma być przeniesiony.

UWAGA do § 9. W sprawach, tyczących się prawnych i majątkowych interesów Państwa i podmiotów prawnych, narówni ze Skarbem Państwa traktowanych albo też interesów administracji państwowej wogóle (art. 2 punkt 4 Dekretu z dnia 7-go lutego 1919 roku. Dzien. Praw Nr. 14 poz. 181) winna być do powyższych dokumentów dołączona opinja Prokuratorji Generalnej.

§ 10.

Wszystkie dowody i dane niezbędne do dokonania kontroli wstępnej dokumentalnej winny być uprzednio przedstawione *Izbom* w takim czasie przed zaczęciem projektowanego zamierzenia, aby Izba miała możność spełnienia swego zadania, nie tamując odnośnych czynności organów kontrolowanych.

§ 11.

Opinje, o których mowa w § 7, organy kontroli komunikują w terminie możliwie najkrótszym, nie późniejszym jednak, niż dwutygodniowym, od daty otrzymania projektu zamierzenia lub dowodów dodatkowych.

§ 12.

Organy kontroli Państwa nie biorą udziału w pracach przygotowawczych władz państwowych i niepaństwowych, celem urzeczywistnienia powyżej wymienionych zamierzeń. Po ukończeniu tych prac przygotowawczych odnośne władze, przed przystąpieniem do wykonania danego zamierzenia, przesyłają Izbie Kontroli dowody, o których mowa w § 9, aby umożliwić jej przeprowadzenie kontroli wstępnej. Do czasu otrzymania decyzji Izby, odnośne władze nie powinny przystępować do wykonania zamierzeń.

§ 13.

Asygnacje, wynikające ze spraw, podległych kontroli wstępnej, nie będą narazie kontrolowane przed wysłaniem ich do opłaty; z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w §§ 5 i 6 regulaminu Najwyższej Izby Kontroli Państwa i jej organów, t. j. gdy kasy skarbowe lub Centralna Księgowość Ministerjum Skarbu zakwestjonują asygnacje i prześlą je przed opłatą do opinji Izby Kontroli.

§ 14.

Drugi rodzaj wykonania kontroli wstępnej, to znaczy sprawdzanie czynności na miejscu ich dokonywania, polega:

a) co do robót technicznych: na sprawdzaniu ilości i jakości dostarczanych przedmiotów i materjałów przed ich użyciem do danego celu, oraz celowości ich użycia, tudzież na sprawdzaniu ilości robotników, zatrudnionych przy robotach, wykonywanych sposobem gospodarczym, lub ilości i jakości wykonywanych przez przedsiębiorców robót, wreszcie na sprawdzaniu postępu robót;

b) co do dostaw: na ustaleniu ilości i jakości dostarczanych przedmiotów drogą porównania z przyjętemi wzorami i próbkami, opatrzonemi właściwą pieczęcią, oraz z warunkami umowy,

c) co do kupna, sprzedaży, zamiany i dzierżawy nieruchomości: na ustalaniu istotnego stanu nieruchomości i zbadaniu ubocznych miejscowych warunków, wpływających na określenie cen,

d) co do innych zamierzeń, ściśle w art. 12a Dekretu niewymienionych: na ustalaniu prawidłowości i celowości zamierzeń, które na podstawie tylko samych dowodów ustalone być nie mogły.

UWAGA I Przy odbiorze materjałów, przedmiotów oraz wykonanych robót, organy kontroli ustalają ilość, wagę i miarę tudzież sprawdzają, czy materjały, przedmioty i roboty odpowiadają warunkom umowy.

UWAGA II Przy sprawdzaniu robocizny, organy kontroli badają zgodność ilości pracowników, wykazanych na liście płacy, z istotną ich ilością, ustaloną przez kontrolera na miejscu robót, zgodność wynagrodzenia z obowiązującemi cenami i rodzajem pracy, wykonywanej przez nich, tudzież wydajnośc tej pracy.

UWAGA III Ocena cech i zalet technicznych wykonanych robót i dostarczonych materjałów i przedmiotów należy do organów wykonawczych. Przedstawiciele kontroli mają prawo wszcząć kwestję co do przyjęcia robót lub ustalenia jakości materjałów i robót jedynie w wypadku ujawnienia niezgodności z warunkami umowy, oczywistej nieprzydatności, lub o ile materjały i roboty nie odpowiadają elementarnym wymaganiom techniki.

Kontrola następna.

§ 15.

Kontrola wstępna nie wyklucza następnej, która ma za zadanie wszechstronne kontrolowanie wykonania budżetu władz i instytucyji w § 2 wskazanych, w celu ustalenia prawidłowości i celowości administrowania majątkiem i ich gospodarką oraz ustalenie całości majątku tudzież prawidłowości dozoru nad nim.

§ 16.

Zakres kontroli następnej obejmuje: a) kontrolę dokumentalną i b) sprawdzanie czynności na miejscu ich dokonywania we wszystkich wypadkach, w których kontrola uzna materjał dowodowy na niewystarczający do wszechstronnego przeprowadzenia kontroli.

§ 17.

W celu dokonania kontroli następnej, odnośne władze i urzędy przesyłają Izbie Kontroli perjodycznie sprawozdania i wykazy kasowe i rachunkowe oraz dokumenty i dowody, usprawiedliwiające tak wpływ dochodów, jak i uskutecznione wydatki.

§ 18.

Kontrola dokumentalna polega na sprawdzaniu dokumentów a) pod względem formalnym i rachunkowym i b) co do istoty dokonanych czynności.

§ 19.

Kontrola pod względem formalnym i rachunkowym polega: a) na sprawdzaniu za pomocą porównania sprawozdań i wykazów kasowych i rachunkowych z dokumentami, prawidłowości obrotów kasowych, stanu gotówki i majątku oraz prawidłowości księgowania rzeczonych obrotów, tudzież zgodności pod względem rachunkowym, b) na badaniu, czy dokumenty są oryginalne i wiarogodne, czy nie zawierają nieomówionych poprawek lub podskrobań, któreby zmieniły ich treść lub sumę, czy co do swej treści i formy są zgodne z odnośnemi przepisami, czy są opatrzone odpowiedniemi podpisami lub poświadczeniami, czy została należycie pobrana opłata stemplowa i czy są wszystkie załączniki, wskazane w dokumentach.

§ 20.

Sprawdzanie na podstawie dokumentów istoty dokonanych czynności co do dochodów, rozchodów, obrotow, majątku rzeczowego, tak państwowego jak i instytucji, wymienionych w § 2, oraz co do przychodów i rozchodów funduszów specjalnych i depozytowych, poprzedza ustalenie, czy rzeczowe dochody, rozchody i obroty zostały usprawiedliwione wszystkiemi przewidzianemi przez odnośne przepisy dokumentami.

Następnie organy kontroli badają istotę dokonanych czynności zgodnie z poniżej wymienionemi zasadami.

§ 21.

Organy kontroli co do dochodów sprawdzają a) czy dochody pobrano zgodnie z budżetem z odpowiedniemi przepisami i prawami oraz w ustanowionych terminach, b) czy prawidłowo ściągnięto różnego rodzaju kary, c) czy zaległości dochodów oraz zwroty, udzielonych przez skarb pożyczek, zostały prawidłowo wykazane i czy poczyniono we właściwym czasie odpowiednie kroki w celu ściągnięcia tych zaległości i pożyczek, d) czy szkody i straty, wynikłe z powodu wypadków nadzwyczajnych, złej woli lub wadliwej gospodarki, zostały ustalone prawidłowo i pokryte, względnie czy w celu pokrycia ich poczyniono odpowiednie kroki, oraz, jeżeli szkody i straty przyjęto na koszt skarbu, czy przyjęcie to zostało należycie uzasadnione i przez odpowiednią władzę zatwierdzone.

§ 22.

Przy kontrolowaniu wydatków organy kontroli sprawdzają, czy dany wydatek był przewidziany budżetem i zgodny jest z innemi ustawami i przepisami, czy ma właściwe przeznaczenie i właściwą wysokość, czy był celowy i korzystny, czy zezwolenie na wydatek dała upoważniona do tego władza, czy sposób oraz przebieg wydatkowania był prawidłowy, czy wydatki były czynione we właściwych terminach i z odpowiednich pozycji.

Przy wydatkach na zakup majątku rzeczowego, organy kontroli sprawdzają, czy nabyty majątek został zapisany w odpowiednich księgach (inwentarzowych i materjałowych).

§ 23.

Prawidłowość zużytkowania pieniędzy, materjałów, narzędzi i robocizny przy wykonywaniu różnego rodzaju operacji technicznych, organy kontroli ustalają w sposób następujący: a) przez porównanie kosztorysów wykonawczych ze sporządzonemi w czasie wykonywania robót zestawieniami rachunkowemi pod względem ilości, jakości i wartości i b) przez sprawdzenie w kosztorysach wykonawczych, czy obliczenia materjałów i robocizny są zgodne z ustalonemi normami, czy te kosztorysy odpowiadają kosztorysom wstępnym, warunkom technicznych umów, planom, rysunkom i innym projektom, a w razie przekroczeń kosztorysów wstępnych—czy i o ile zwiększone wydatki są dostatecznie uzasadnione.

§ 24.

Przy kontroli obrotów majątku ruchomego (materjały, produkty i inne artykuły) organy kontroli sprawdzają, na podstawie przedstawionych sprawozdań, ksiąg i dokumentów, czy saldo z okresu poprzedniego i ilości, otrzymane w okresie kontrolowanym, zapisano na przychód w odpowiednich księgach i z cenami, jakie istotnie płacono za odnośne artykuły, czy ilości wydanego majątku prawidłowo zapisywano na rozchód z odpowiedniemi cenami. Co do majątku sprzedanego, organy kontroli sprawdzają, czy sprzedaż została dokonana prawidłowo, czy uzyskaną ze sprzedaży gotówkę wniesiono do kasy i do jakiej, odnośnie zaś do majątku, przekazanego innym urzędom, instytucjom i jednostkom gospodarczym — czy te ostatnie otrzymany majątek właściwie na przychód zapisały.

§ 25.

Przy sprawdzaniu obrotów przedsiębiorstw, prowadzonych przez skarb Państwa, organy kontroli badają, czy dokonane operacje odpowiadają zakresowi, ustalonemu przez władze i czy gospodarka była prowadzona prawidłowo, celowo i z korzyścią dla skarbu.

§ 26.

Przychody, wydatki i obroty majątku ruchomego funduszów specjalnych oraz wymienionych w § 2 niepaństwowych instytucji, zakładów, fundacji i funduszów, tudzież jednostek samorządowych i większych miast, organy kontroli sprawdzają na tych samych zasadach, co dochody i wydatki państwowe.

§ 27.

Kontrola depozytów polega na sprawdzaniu, czy do depozytów nie zaliczono dochodów państwowych, specjalnych lub innych, czy w depozytach niema takich sum, które z mocy obowiązujących przepisów winny być zarachowane na rzecz skarbu; czy depozyt wydano z właściwej pozycji przychodu i właściwej osobie, czy przy zwrocie depozytu, stanowiącego kaucję, wykonane zostały warunki, dla których zabezpieczenia kaucja była złożona, czy salda depozytowe przeniesiono prawidłowo z poprzedniego okresu.

§ 28.

Organom kontroli przysługuje prawo przeprowadzenia także innych czynności badawczych, które okażą się konieczne do rozstrzygania wątpliwości, nasuwających się przy kontroli co do prawidłowego, celowego i korzystnego dla skarbu prowadzenia gospodarstwa państwowego.

§ 29.

Jeżeli organy kontroli uznają, że do ustalenia prawidłowości i celowości gospodarki, podlegającej kontroli lub administrowania majątkiem ruchomym i nieruchomym, przysłany na kontrolę następną materjał dowodowy nie jest wystarczający, natenczas winno być dokonane sprawdzenie na miejscu.

§ 30.

Do tego rodzaju sprawdzania na miejscu nadaje się przedewszystkiem gospodarka składów i magazynów majątku realnego, t. j. stan tego majątku, sposób dozoru nad nim, jego całość, sposób przyjmowania i wydatkowania oraz prowadzenia rachunkowości, tudzież gospodarka wszelkich przedsiębiorstw.

§ 31.

Zgodnie z § 13 Dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. dopuszczalne jest co do niektórych perjodycznych rachunkowości dokonywanie kontroli częściowej, lub przekazanie jej całkowicie władzom administracyjnym wykonawczym.

Zakres takiej kontroli, zgodnie z § 5 regulaminu, ustala Najwyższa Izba Kontroli Państwa.

Kontrola faktyczna.

§ 32.

Kontrolę faktyczną w ścisłem tego słowa znaczeniu, to jest nieuzależnioną ani od rezultatów wstępnej, ani następnej, Dekret z dnia 7-go lutego 1919 r. przewiduje tylko dla kas i rachunkowości kasowych.

§ 33.

Kontrola faktyczna kas polega w ogólnych zarysach na ustaleniu ilości pieniędzy, walorów i innych wartościowych znaków, znajdujących się w kasie i sprawdzeniu, czy stan kasy zgodny jest z księgami kasowemi.

UWAGA I. Walory i inne wartości w skrzyniach, kufrach lub paczkach, opatrzone pieczęcią instytucji lub osób, które je oddały na przechowanie, nie podlegają ściślej kontroli.

Delegat kontroli ustala, czy przechowywanie powyższych przedmiotów zgodne jest z przepisami i bada całość skrzyń, kufrów lub paczek i nienaruszoność pieczęci na nich, oraz ich ilość zgodnie z księgami.

UWAGA II. W kasach, zawierających wielkie ilości gotówki i innych znaków wartościowych, delegat kontroli może przeliczyć szczegółowo tylko część gotówki lub znaków, co do reszty zaś gotówki i znaków, zwłaszcza w paczkach opieczętowanych, może sprawdzić ilość paczek, przerachowując z nich tylko niektóre.

UWAGA III. W księgach kasowych wszystkie pozycje tychże pak na przychodzie, jak i na rozchodzie, za czas od ostatniej rewizji, winny być zsumowane, porównane z dowodami kasowemi, nieodesłanemi jeszcze do Izby Skarbowej i następnie winno być wprowadzone saldo kasowe. Za jaki okres czasu dowody kasowe zostały sprawdzone, notuje się w protokole.

§ 34.

Przy kontroli faktycznej kas, delegat kontroli sporządza protokół w 2-ch egzemplarzach oraz czyni odpowiednie poświadczenie w księgach kasowych.

§ 35.

Każda z kas skarbowych powinna być skontrolowaną conajmniej raz jeden w ciągu roku. Inicjatywa dokonania kontroli zależy od prezesa odnośnego organu kontroli.

§ 36.

Kontrola faktyczna rachunkowości kasowych we wszystkich instytucjach i urzędach polega na sprawdzeniu, czy księgi prowadzone są zgodnie z ustanowionemi przepisami i czy system prowadzenia tych ksiąg odpowiada zakresowi działalności danego Ministerstwa względnie urzędu.

Zawiadomienia przez władze Izb Kontroli o nadzwyczajnych wypadkach.

§ 37.

W nadzwyczajnych wypadkach, narażających skarb na większe straty, władze i urzędy natychmiast zawiadamiają właściwą Izbę Kontroli z przytoczeniem faktycznych danych i przypuszczalnej wysokości strat oraz poczynionych zarządzeń.

Prawa i obowiązki delegatów kontroli.

§ 38.

Delegowany do wykonania kontroli na miejscu lub dla innych czynności urzędnik kontroli winien:

1) posiadać pisemne upoważnienie swej władzy z wymienieniem, w jakim celu jest delegowany.

2) starać się w miarę możności o nietamowanie biegu czynności kontrolowanej instytucji.

3) wszystkie swe czynności stwierdzić protokólarnie z przytoczeniem oświadczeń organu kontrolowanego. Protokół winien być podpisany przez przedstawiciela organu kontrolowanego i delegata kontroli; protokół należy doręczyć Izbie, drugi zaś egzemplarz protokółu—organowi kontrolowanemu;

4) w wypadkach stwierdzenia przy kontroli braków w gotówce, zapasach, ubytku majątku, złej woli w gospodarce i t. p. nieprawidłowościach, których kontynuowanie może narazić skarb na dalsze straty, delegat kontroli, nie wstrzymując dalszego biegu kontrolowanych czynności, winien bezzwłocznie zawiadomić o tem przełożoną władzę kontrolowanej instytucji i jednocześnie swoją władzę celem wydania właściwych zarządzeń.

5) przystępując do kontroli, delegat winien zażądać obecności ze strony organu kontrolowanego niezbędnych funkcjonarjuszy, celem udzielenia mu pomocy i wyjaśnień. Na wypadek nie-

stawienia się ich lub wogóle niedopuszczenia kontrolera do wykonania poleconych mu czynności, delegat winien sporządzić protokół w obecności przedstawiciela miejscowej władzy administracyjnej, podpisującego tenże protokół łącznie z delegatem kontroli.

§ 39.

W razie, jeżeli władza zwróci się do Izby Kontroli o delegowanie jej członka do wzięcia udziału w pracach jakiejkolwiek komisji, przez tę władzę powołanej, decyzja co do delegowania urzędnika kontroli zależy w każdym poszczególnym wypadku od uznania prezesa odnośnej Izby. Udział delegowanego do komisji ma charakter ściśle informacyjny lub taki, jaki nadany mu będzie przez decyzję prezesa Izby.

W każdym razie delegat kontroli na komisjach nie bierze udziału w głosowaniu.

O rezultacie delegacji, tudzież uwagi i wnioski, delegowany składa swej władzy w formie sprawozdania przy raporcie.

Terminy dostarczania kontroli sprawozdań rachunkowych i dokumentów.

§ 40.

Terminy dla dostarczania organom kontroli perjodycznych sprawozdań rachunkowych, wykazów oraz dokumentów, dotyczących wydatków i rozchodów, w celu sprawdzenia ich w drodze kontroli następnej, zgodnie z art. 12 B. Dekretu, *będą określone specjalnemi przepisami.*

§ 41.

Niezbędne dla przeprowadzenia wszechstronnej kontroli perjodycznych sprawozdań rachunkowych i zestawień, dodatkowe dowody i wyjaśnienia (art. 13 Dekretu), winny być przez wszystkie władze i urzędy na żądanie kontroli przesłane w terminie *dwutygodniowym* od daty otrzymania zapotrzebowania, o ile te dowody i wyjaśnienia nie stanowią tajemnicy państwowej, lub o ile niema poważnych i istotnych przeszkód do ich wysłania.

§ 42.

Nie otrzymując w ustalonych terminach sprawozdań rachunkowych, dowodów i wyjaśnień, wymienionych w §§ 40 i 41 organy kontroli posyłają przypomnienie.

§ 43.

W razie potrzeby przeprowadzenia kontroli na miejscu wymienione w §§ 40 i 41 rachunki, dowody i wyjaśnienia winny być udzielane w urzędach kontrolowanych delegatom kontroli na każde ich żądanie bezzwłocznie.

§ 44.

Sposób dostarczania dokumentów i akt, stanowiących tajemnicę państwową, określa § 28 regulaminu Najwyższej Izby Kontroli Państwa.

§ 45.

W celu wyjaśnienia wątpliwości, nastręczających się przy przeprowadzaniu kontroli wstępnej i następnej i uniknięcia korespondencji, organy kontroli mają prawo wzywać urzędników, prowadzących odnośny dział rachunkowości o ile urząd, w którym oni pracują, znajdują się w mieście, gdzie ma siedzibę właściwy organ kontroli.

§ 46.

W razie napotykanych trudności przy terminowem dostarczaniu dokumentów, wyjaśnień lub sprawozdań, władze i urzędy zawiadamiają organy kontroli o przyczynach opóźnienia przed upływem ustalonego terminu, wskazując jednocześnie następny termin ich dostarczenia.

§ 47.

W razie niedostarczenia żądanych przez kontrolę sprawozdań, dokumentów i wyjaśnień w wypadkach przewidzianych w poprzednich §§ lub w ciągu 2-ch tygodni po wysłaniu przypomnienia (§ 42), również w wypadku, gdy nadesłane wyjaśnienia zdradzą chęć uchylenia się do istotnego żądania kontroli, organy kontroli niezwłocznie zawiadamiają o tem przełożoną władzę odnośnych urzędów.

W takich samych wypadkach, odnośnie do władz centralnych, stosuje się postępowanie wskazane w art. 14 Dekretu.

§ 48.

Jeżeli zwrócenie się Izb Okręgowych Kontroli do przełożonej władzy nie wpłynie na dostarczenie przez urzędy kontrolowane zadowalniającej odpowiedzi, rzeczone Izby przedstawiają odpowiedni wniosek do Najwyższej Izby Kontroli Państwa, która porozumie się w tej sprawie z centralnemi władzami odnośnych urzędów.

Warszawa, dnia 13 sierpnia 1919 r.

Prezes Najwyższej Izby Kontroli Państwa

(—) *J. Higersberger*

Radca

(—) *D-r Franciszek Nimiadomski*

Drukiem F. Wyszyńskiego i S-ki, Warszawa, Zgoda № 5.